

Com afecta la reforma laboral al guionista?

TREBALLADORS AUTÒNOMS

La gran majoria de guionistes són treballadors autònoms i bona part d'ells tenen l'especificitat que les factures que emeten no porten IVA. En conseqüència, no han de fer la declaració d'aquest impost cada trimestre o cada any com la gran majoria d'aquest col·lectiu.

D'altra banda, també es contempla la possibilitat de poder emetre factures sense estar d'alta d'autònoms. Aquest cas és legal (tot i que no se li ha donat gaire publicitat perquè no interessa) sempre i quan el que es factura no superi el salari mínim interprofesional.

Cada mes han de pagar una quota a la Seguretat Social. Segons la quota que paguen, cotitzen una quantitat o una altra (el que paguen és un 26,5% del que cotitzen). Aquesta xifra és la que permet calcular els diners que percebrà el treballador autònom si es queda a l'atur, si es posa malalt o es jubila. La relació, aquest 2011, és la següent:

Quota	Cotització
254,21 (quota mínima)	850,20 euros
274,03 (quota mínima per a majors de 50 anys)	916,50 euros
503,13 (quota màxima per a majors de 48 anys)	1.682,70 euros
965,80 (quota màxima)	3.230,10 euros

L'atur

Des d'aquest 2011, els autònoms tenen dret a cobrar la prestació de l'atur. Després d'anys de reivindicacions i davant d'una crisi econòmica que ha deixat molts autònoms a l'estacada, el govern espanyol es va posar les piles i va aprovar el projecte de llei que permet a aquest col·lectiu cobrar un subsidi un cop es queda sense activitat.

Però, atenció, no tots els autònoms tenen dret a cobrar l'atur. Només hi tenen dret aquells que paguin la cobertura per accidents laborals. Això encareix la quota, però suposa una assegurança en cas que vagin maldades. Aquesta quota no és la mateixa per a tots els autònoms, sinó que varia segons el risc de tenir un accident que tingui cada professió. En el cas dels guionistes, la Seguretat Social considera que el risc és molt baix, per tant, la quota també és molt baixa.

A partir d'ara, tots els autònoms que es donen d'alta, ja estan obligats a pagar la cobertura per accident laboral. En canvi, no és obligatori pels que ja estan donats d'alta des de fa temps. Si un guionista decideix donar-se de baixa durant un temps perquè no facturarà, un cop es torni a donar d'alta, no estarà obligat a pagar la quota perquè no constarà com una alta nova.

Exemple 1: ens imaginem un guionista de 32 anys que per estalviar-se diners paga la quota mínima (254,21 euros) i que ha cotitzat 43 mesos.

	Amb quota per accident laboral	Sense quota per accident laboral
Base de cotització	850,20	850,20
Quota que va a la Seguretat Social (un 26,5%)	225,30	225,30
Quota que va a la mútua	54,14	28,91
TOTAL	278,44	254,21

NOTA: La quota que es paga a la mútua en el cas del treballador autònom que paga una cobertura per accidents laborals es calcula amb 3 parts diferenciades: un 3,30% del que es cotitza (850,20 euros); un 2,20% és la quota per cessament d'activitats i la quota per accident laboral que és una tarifa que ja va amb l'epígraf amb el que s'està inscrit a autònoms (en aquest cas són 10,63 euros).

Aquesta és la forma detallada. Però n'hi ha una de més simple. Es pot fer un càlcul molt aproximat: el que es paga cada mes és un 33% del que es cotitza a la Seguretat Social.

Exemple 2: tornem a agafar el mateix cas, el del guionista de 32 anys que ha cotitzat 43 mesos i que paga la quota mínima (254,21 euros).

Base de cotització	Quota cobertura accident laboral
852,20	33%
TOTAL	280,50

És un càlcul aproximat, però que, com es pot comprovar, no s'allunya gaire del càlcul real.

Quotes a banda, per tenir dret a cobrar l'atur, també cal haver cotitzat durant un temps al règim d'autònoms. Hauran d'haver treballat 43 mesos per tenir dret a cobrar l'atur durant mig any. Si han treballat entre 43 i 48 mesos, el podran percebre durant 8 mesos, i si han treballat més de 48 mesos, rebran el subsidi durant un any. Aquests mesos no cal que siguin seguits, i es pot haver facturat a una sola empresa o a diverses.

Mesos treballats	Temps que es podrà cobrar l'atur
<43 mesos	mig any
43 – 48 mesos	8 mesos
>48 mesos (4 anys)	1 any

L'excepció a la norma són els autònoms que tenen entre 60 i 64 anys. A aquests, només els cal haver treballat 30 mesos seguits per tenir dret a cobrar l'atur durant 8 mesos.

I quant cobrarà un autònom que es queda a l'atur? Un 70% del que cotitza.

Exemple 3: recuperem el guionista de 32 anys que ha cotitzat 43 mesos i que paga la quota mínima de 254,21 euros.

Base de cotització	
850,20 euros	- 30%
COBRARÀ	594,14 euros

El càlcul és molt ràpid de fer, però a internet hi ha eines que encara el faciliten més (<http://www.paroparaautonomos.com/calculadora.html> n'és una d'elles).

Jubilació

Amb la reforma laboral, l'edat de jubilació passa dels 65 als 67 anys. Aquest canvi, però, no s'aplicarà de cop, sinó que es farà de manera progressiva des d'ara i fins el 2027. Això vol dir que cada any (des d'aquest 2011 fins el 2018) l'edat legal de jubilació s'allarga un mes. A partir del 2018, cada any s'allargarà 2 mesos. Així, fins a arribar als 67 anys el 2027.

A tot això, s'hi ha d'afegir que la reforma aprima la pensió dels autònoms. La gran majoria d'aquest col·lectiu paga la quota mínima, i un cop arriba als 49 anys se l'apuja al màxim per cobrar la màxima pensió. A partir d'ara, però, per poder cobrar la màxima pensió, el treballador autònom s'haurà d'apujar la quota com a mínim, als 40 anys (així ho recomanen els experts). I és que amb la reforma del mercat de treball, els càlculs del que ha de percebre una persona quan es jubila han passat dels darrers 15 anys de vida laboral als últims 25.

Com més tard es faci aquest increment, menys repercussió tindrà en el càlcul de la pensió de jubilació. I fer-ho a partir dels 57 anys ja no té sentit perquè no surt a compte. D'altra banda, cotitzar al règim d'autònoms de manera discontinuada també repercuteix negativament a l'hora de jubilar-se. Quant menys temps s'hagi cotitzat, més baixa serà la pensió.

És per aquest motiu, que el més aconsellable és cotitzar sempre, encara que no es facturi. Si se supera el salari mínim interprofesional (que aquest 2011 està fixat en 840 euros mensuals), el més recomanable és pagar religiosament la quota d'autònoms cada mes, encara que sigui la mínima.

Justament el mes passat, les organitzacions d'autònoms i la Seguretat Social van llançar una campanya perquè els treballadors autònoms paguin una quota que vagi en funció dels seus ingressos. I és que la gran majoria opta per pagar la quota mínima (pensant que tot això que s'estalvia). L'alerta la justifiquen explicant que pagant la quota adequada, el treballador autònom gaudirà d'una pensió més elevada un cop es jubili. Ara, a més, la quota es pot modificar dos cops a l'any, de manera que és més fàcil adequar-la als ingressos que es tenen.

En aquest cas, el càlcul es fa com totes les pensions de jubilació: se sumen totes les bases de cotització dels darrers 25 anys i es divideixen per 300 (que són els tots els mesos d'aquests 25 anys). Aquest resultat s'ha de dividir per 350 (els 25 anys repartits en 14 pagues, que és tal com abona la jubilació la Seguretat Social).

Exemple 4: al guionista de 32 anys li ha arribat el moment de jubilar-se. És 31 de desembre de 2046 i ja té 67 anys.

Els darrers 25 anys de vida laboral ha preferit pagar la quota mínima, que ha abonat religiosament cada mes. Fins els 50 anys ha cotitzat 850,20 euros. A partir dels 50, s'ha hagut d'apujar la quota obligatòriament i ha pagat la mínima per aquesta edat. Des d'aleshores, ha cotitzat 916,50 euros.

En aquest cas, al guionista li quedarà una pensió de 769,65 euros en 14 pagues (falta afegir-hi el corresponent augment de l'IPC).

Exemple 5: el guionista de 32 es jubila, amb 67 anys, el 31 de desembre de 2046. Aquest cop, però, ha preferit no pagar sempre la quota. Quan ho ha fet, però, ha pagat el màxim i ha cotitzat 3.230,10 euros mensuals.

En aquest cas, al guionista li quedarà una pensió de 1.993 euros en 14 pagues (falta afegir-hi el corresponent augment de l'IPC).

Exemple 6: el guionista de 32 anys es jubila el 31 de desembre de 2046. Però s'ha despistat. S'ha oblidat d'incrementar-se la quota d'autònoms a partir dels 40 perquè li quedi una bona jubilació. Quan se'n recorda, ja en té 55. Això sí, ha pagat cada mes la quota.

En aquest cas, al guionista li quedarà una pensió de 1.793,7 euros en 14 pagues (increment de l'IPC a banda).

També hi ha eines que ens faciliten la tasca, com aquesta aplicació de la mateixa Seguretat Social (però que, atenció, encara no està pensada per la reforma del mercat de treball):

https://sede.segs-ocial.gob.es/Sede_1/ServiciosenLinea/Ciudadanos/231479#documentoEXE

El govern espanyol està negociant amb els col·lectius implicats la possibilitat que els treballadors autònoms es puguin prejubil·lar. De moment, no poden. Els únics que hi poden accedir són els que cotitzin des d'abans de l'1 de gener del 1967 i que hagin cotitzat com a mínim un 25% de la seva vida laboral fora del règim d'autònoms.

Baixa

Els autònoms tenen dret a cobrar la baixa quan porten més de 3 dies malalts. És el que s'anomena 'declaració d'incapacitat laboral' i va inclosa en la quota que paga el treballador autònom. Són baixes per malalties o per accidents que no tinguin a veure amb la feina. I és que el treballador autònom no té coberts els accidents laborals (si no és que paga la quota que els cobreix).

Els primers 21 dies que estigui de baixa cobrarà un 60% del que hagi cotitzat el mes anterior a agafar la baixa. A partir del 21è dia, es cobra un 75%.

Exemple 7

Un treballador autònom que cotitza el mínim: **850,20** euros al mes.

Els primers 21 dies de baixa cobrarà **502** euros

La resta de dies cobrarà **638** euros

Exemple 7

Un treballador autònom que cotitza el màxim: **3.230,10** euros al mes.

Els primers 21 dies de baixa cobrarà **1906** euros

La resta de dies cobrarà **2423** euros

En canvi, les dones que tinguin un fill, tenen dret a cobrar els 4 mesos de baixa per maternitat. Perceben el 100% de la base de cotització.

TREBALLADORS ASSALARIATS

Són els que cotitzen al règim general de la Seguretat Social.

Atur

Tenen dret a cobrar la prestació de l'atur aquells treballadors assalariats que han treballat, com a mínim 360 dies. El subsidi es pot cobrar durant 4 mesos (que és el mínim) fins a 2 anys.

Però, atenció, no tots els treballadors assalariats que es queden sense feina tenen dret a cobrar l'atur. Hi té dret aquell treballador que:

- ha sigut acomiadat
- l'empresari que li dona feina s'ha jubilat o s'ha mort
- és acomiadat a través d'un expedient de regulació (ERO)
- se li acaba el contracte
- és declarat incapaç per desenvolupar aquella feina

En canvi, no tenen dret a cobrar l'atur aquelles persones que deixen la feina de forma voluntària.

I com es pot saber el que es cobrarà estant a l'atur? D'entrada, la prestació és un percentatge de la base de cotització. El primer mig any que es cobra l'atur, aquest percentatge és un 70%. A partir dels 6 mesos, es redueix i passa al 60%. Però hi ha límits. El subsidi mínim és de 497 euros i el màxim puja als 1.397 euros (a l'hora de calcular-ho, també es té en compte si la persona aturada té fills al seu càrrec).

Import mínim	Euros mensuals
Si l'aturat no té fills al seu càrrec	497
Si té, com a mínim, un fill al seu càrrec	664,74
Import màxim	
Si l'aturat no té fills al seu càrrec	1.087,20
Si té un fill al seu càrrec	1.242,52
Si té dos o més fills al seu càrrec	1.397,83

Jubilació

La reforma del mercat laboral allarga l'edat de jubilació fins els 67 anys per a tots els col·lectius. Ara bé, un treballador es podrà jubilar als 63 anys si ha estat cotitzant a la Seguretat Social durant, com a mínim, 33 anys. I, en cas de crisi, la llei permet a un treballador avançar la seva edat de jubilació fins als 61.

L'altre gran canvi que introdueix la reforma del mercat de treball respecte la legislació anterior és en com es calcula la pensió de jubilació. Fins ara, es calculava a partir del que aquella persona havia cotitzat els darrers 15 anys. Ara, aquest còmput s'amplia. Els càlculs es faran a partir dels últims 25 anys. És a dir que les pensions seran més baixes (i és que una persona com més gran és i més antiguitat té en una empresa, més diners cobra).

Exemple 8: Imaginem una dona de 65 anys que es jubila després d'haver cotitzat 35 anys. Es retira el 31 de desembre del 2010.

Es calculen les bases de cotització dels darrers 15 anys (dada que es troba en un epígraf de la nòmina). En aquest cas, doncs, es calcularà des del 1995.

Posem que els darrers 15 anys, aquesta dona ha cotitzat 1.500 euros cada mes.

Aquests 1500 euros s'han de multiplicar per 180 (que són tots els mesos dels darrers 15 anys). El resultat de l'operació són **270.000 euros**.

Ara, aquests diners s'han de dividir per 210 (que són el que ha cobrat aquesta dona durant aquests 180 mesos però repartits en 14 pagues. Es fa així perquè la Seguretat Social fa 14 pagues). La divisió dona **1.285,7 euros**.

Aquesta dona que es jubila cobrarà una pensió de 1.285,7 euros en 14 pagues (amb la deguda actualització de l'IPC).

Exemple 9: Imaginem la mateixa dona que es jubila el 31 de desembre de 2027. Té 67 anys i n'ha cotitzat 38.

Es calculen les bases de cotització dels darrers 25 anys (dada que es troba en un epígraf de la nòmina). En aquest cas, doncs, es calcularà des del 2002.

Posem que els darrers 15 anys, aquesta dona ha cotitzat 1.500 euros cada mes. Però els 10 anteriors cobrava menys (perquè no tenia tants plusos a la nòmina). Durant aquest temps, només n'ha cotitzat 1.000.

Aquests 1500 euros s'han de multiplicar per 180 (que són tots els mesos dels darrers 15 anys); els 1.000 euros s'han de multiplicar per 120 i els resultats de les dues operacions sumar-los. Dona **390.000 euros**.

Ara, aquests diners s'han de dividir per 350 (que són el que ha cobrat aquesta dona durant aquests 300 mesos però repartits en 14 pagues. Es fa així perquè la Seguretat Social fa 14 pagues). La divisió dona **1.114,2 euros**.

Aquesta dona que es jubila cobrarà una pensió de 1.114,2 euros en 14 pagues (amb la deguda actualització de l'IPC). Per tant, amb la reforma hi ha sortit perdent 171 euros mensuals i 2.394 al cap de l'any.

Baixa

Si el conveni no diu el contrari, els 3 primers dies que el treballador no va a la feina perquè està malalt, no té dret a cobrar res (tot i que hi ha empreses que, digui el que digui el conveni, els paguen). Durant els primers 21 dies que el treballador està de baixa, té dret a cobrar un 60% de la seva base de cotització (és un epígraf que surt a la nòmina i que no té perquè coincidir amb el salari base en brut). A partir del dia 21, cobrarà un 75% de la base de cotització.

ELS ARTISTES

Els artistes són treballadors assalariats com els que hem comentat en el darrer apartat. Els contracta un empresari i els dona d'alta de la Seguretat Social. Això implica que tenen tots els drets d'un assalariat (atur, baixa per malaltia i per accident laboral i jubilació) i que les quotes a la Seguretat Social les paga l'empresari (i no el treballador com passa amb els autònoms). Els artistes, però, tenen algunes condicions molt concretes respecte els assalariats que no tenen aquesta especificitat.

Qui és considerat artista?

- aquella persona que desenvolupa una activitat davant de públic
- el que treballa en una activitat que serà enregistrada per difondre-la més tard en els següents mitjans: teatre, cinema, ràdio, televisió, places de toros, circs, sales de festa, instal·lacions esportives...

Qui no es pot considerar artista?

- la persona que actua en l'àmbit privat
- els tècnics de so, llums

Ara com ara, els guionistes no es poden incloure en el col·lectiu artístic, malgrat així ho reivindicuin.

Les condicions de l'artista són molt similars a les dels treballadors assalariats que no tenen aquesta particularitat, tot i que hi ha algunes excepcions.

Particularitats del Règim de l'Artista

Aquest règim parteix de la base que un artista no treballa els 365 dies de l'any. És per això que la seva cotització a la Seguretat Social computa més que la d'un assalariat al règim general.

Un artista cobra per dia treballat i també cotitza per dia treballat. Depenent de la categoria a la que estigui inscrit, les seves bases de cotització són unes o altres. I depenent del que cobri, cotitzarà per uns diners o uns altres. La relació és la següent:

Sou íntegre diari	Cotització diària
Fins a 366 euros	215 euros
De 366,01 euros a 658 euros	271 euros
De 658,01 euros a 1.100 euros	323 euros
Més de 1.100,01 euros	430 euros

Per saber quants dies té cotitzats un artista cada any, s'ha de sumar tot el que ha cotitzat durant l'any i s'ha de dividir per 365. Si el resultat supera la base mínima (aquest 2011: 28,34 euros per dia), l'artista tindrà cotitzats els 365 dies de l'any.

Exemple 10: l'any 2011, un actor ha cotitzat 15.000 euros.

Dividim els 15.000 euros pels 365 dies de l'any. El resultat són 41,09 euros.

Aquesta xifra és superior a la base mínima diària (28,34). Per tant, tindrà cotitzats **tots** els dies de l'any.

Si no supera la base mínima, aleshores el que s'ha de fer és sumar totes les bases de cotització d'aquell any i dividir-les per la base mínima. El resultat són els dies que aquell artista tindrà cotitzats aquell any.

Exemple 11: un actor ha cotitzat 8.000 euros l'any 2011.

Dividim els 8.000 euros pels 365 dies de l'any. El resultat són 21,91 euros.

Aquesta quantitat és inferior a la base mínima diària (28,34). Per saber quants dies té cotitzats, hem de dividir els 8.000 euros per la base mínima. Surt que ha cotitzat **282** dies.

Aquestes operacions es fan a finals d'any, quan l'artista ha de declarar a la Seguretat Social tot el que ha cotitzat aquell any que s'acaba. És el que se'n diu la "**regularització anual**" (que la fa la Seguretat Social). D'aquesta manera sap els dies que té cotitzats tant pel que realment ha cotitzat com pel que ha cobrat (cosa que es fa dividint tots els

ingressos que ha tingut aquell any per 365). Aleshores, té l'opció de decidir quina quantitat vol que sigui la que computi com a cotitzada (és a dir, quina és la que més el beneficia de cara a la pensió de jubilació o a l'atur).

En aquest cas, pot ser que aquest artista s'adoni que el beneficia més cotitzar pel que ha cobrat. Aleshores, pot escollir aquesta opció sempre i quan aboni la diferència a la Seguretat Social. Pagar, en aquest cas, és totalment voluntari (ni l'artista està obligat a fer-ho ni tampoc la Seguretat Social li posarà una multa per no fer-ho). En canvi, si un cop feta la regularització, resulta que ha pagat més del que ho havia de fer, la Seguretat Social li abona la diferència (la Seguretat Social ho abona sempre, no és una cosa voluntària com per part de l'artista).

Atur i jubilació

L'atur i la jubilació es calculen de la mateixa manera que la resta de treballadors que cotitzen al règim general. L'única diferència que hi ha és el que s'ha comentat anteriorment: la manera de saber quants dies té cotitzats l'artista.

En el cas de l'atur, hi ha una altra diferència, que és el càlcul del subsidi d'atur. Es compta tot el que ha cobrat aquella persona els 180 dies abans de quedar-se sense feina i es divideix pels dies que ha cotitzat.

Exemple 12. Un actor es queda sense feina. Els 180 dies abans de quedar-se a l'atur ha cotitzat 4.000 euros.

Dividim els 4.000 euros per 180 dies. El resultat són 22,2 euros per dia. Una xifra que està per sota a la base mínima diària (28,34 euros).

Per tant, ara hem de saber quants dies té cotitzats. Hem de dividir els 4.000 euros per la base mínima diària. El resultat són 141,14 dies cotitzats.

I per saber el que cobrarà, hem de dividir els 4.000 euros entre 141 dies. Aquest actor que s'ha quedat a l'atur rebrà un subsidi diari de 28,36 euros.

Tenint en compte, que el primer mig any que s'està a l'atur es cobra un 70% del que s'ha cotitzat, aquest actor cobrarà **595,56 euros**. A partir del 7è mes que estigui a l'atur, cobrarà **510,48 euros**.

El subsidi el podrà cobrar un màxim de dos anys. Els dies que tindrà dret a percebre la prestació dependrà dels dies que tingui cotitzats. La relació és la següent

Dies treballats	Dies que cobrarà la prestació
De 360 dies a 539 dies	120 dies
De 540 dies a 719 dies	180 dies
De 720 dies a 899 dies	240 dies
De 900 dies a 1079 dies	300 dies
De 1080 dies a 1259 dies	360 dies
De 1260 dies a 1439 dies	420 dies
De 1440 dies a 1619 dies	480 dies
De 1620 dies a 1799 dies	540 dies
De 1800 dies a 1979 dies	600 dies
De 1980 dies a 2159 dies	660 dies
Més de 2160 dies	720 dies (2 anys)

Baixa

El cas és el mateix que els anteriors. Fins el tercer dia de malaltia, el treballador no cobra res. A partir del 4t dia i fins el 21è, és l'empresari el que es fa càrrec de pagar i a partir del 22è, qui paga és la Seguretat Social.

Per saber quant cobrarà, es fa una mitjana del que ha cotitzat els 12 mesos anteriors a agafar la baixa.

Les dones embarassades també tenen dret a les 16 setmanes de baixa per maternitat (les paga la Seguretat Social).